1951
ଡିସେମ୍ବର 20

ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ରାଜ୍ୟ

[ସୟିଦ ଫଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଭିଭିଆନ୍ ବୋଷ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (1898*ର ଅଧିନିୟମ V*), *ଧାରା* 417 - *ଦୋଷମୁକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ - ହସ୍ତକ୍ଷେପ - ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ନୀତି*

ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 417 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନରେ, ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ଆଧାରିତ ଥିଲା ତାହା ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସମାନ ଭାବରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଦୋଷମୁକ୍ତି ହେତୁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତାର ଅନୁମାନ ଆହୁରି ଦୃଢୀଭୂତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣକୁ ଶୁଣାଣି କରିବାର ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ବିଚାରଣ ଅଦାଲତର ଅନୁସନ୍ଧାନଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ବହୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 16/1950 । ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 80/1946 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର (ଶଙ୍କର ସରନ ଏବଂ ଆକବର ହୁସେନ୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ) 8 ମେ, 1947 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଏସ୍. ପି. ସିହ୍ନା* (ତାଙ୍କ ସହିତ, *ଜି. ସି. ମାଥୁର*) ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *କେ. ବି. ଆସ୍ଥାନା* ।

20 ଡିସେମ୍ବର 1951 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା.- ଏକ ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ଅଲିଗଡ଼ର ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିଥିବା ଆହ୍ଲାବାଦର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହା ଏକ ଆବେଦନ । ଧାରା 149 ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ଧାରା 302, ଧାରା 148, ଧାରା 149 ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ଧାରା 325 ଏବଂ 326 ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର

1951

ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ *ରାଜ୍ୟ*

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀ

ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଣ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଧାରା 149 ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାସନ, ଧାରା 149 ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ଧାରା 325 ଏବଂ 326 ଅନୁଯାୟୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 147 ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇ ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସମସ୍ତ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସମବର୍ତ୍ତୀ ଭାବରେ ଲାଗୁ ହେବାର ଥିଲା । ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ବିଶେଷ ଆବେଦନ ପାଇଁ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଯାହା 28 ଅକ୍ଟୋବର, 1947 ରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ତରଫରୁ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡିକୁ ନିମ୍ନରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଦର୍ଶାଯାଇପାରେ । ଅଲିଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଶାହଗଡ଼ ଗାଁର ନାଗରିଆ ପଟ୍ଟି ଚହରୁମରେ ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 518 ରହିଛି, ଯାହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପାଖାପାଖି 30 ବିଘା ଅଟେ ଏବଂ ଏହା "ତିସା" ଜମି ଭାବେ ଜଣାଶୁଣା । ଏହି ଜମି Mst. ଭଗବତୀ କୁଏର ଏବଂ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ସମେତ ଅନେକ ଜମିଦାରଙ୍କ *"ସିର୍"* ଜମି ଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଭଡାରେ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । 1944ରେ, Mst. ଭଗବତୀ କୁଏର, ରତନ ସିଂହ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବିତାଡିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାର ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା । 7 ଜୁନ୍, 1945ରେ, Mst. ଭଗବତୀ କୁଏରଙ୍କ ମୁଖତାର-ଇ-ଆମ୍ ଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ, ସୁରଜପାଲ ସିଂହଙ୍କୁ ଅମୀନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମିର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସୁରଜପାଲ ସିଂହଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ସହ-ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଦଖଲ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣରେ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କିଛି ବିବୃତ୍ତି ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ନାହିଁ । ତେବେ ତାହା ଯାହା ହୋଇପାରେ, ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ଯେ 17 ଜୁନ୍, 1945ରେ ରତନ୍ ସିଂହ ପୋଲିସକୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ "ତିସା" ଜମିକୁ ଜଳସେଚନ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଜଳସେଚନ କରୁଥିଲେ, ସୁରଜପାଲ୍ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ଜଳସେଚନ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ରତନ୍ ସିଂହଙ୍କ ହଳଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଥିଲେ । 18 ଜୁନ୍, ସକାଳ ପ୍ରାୟ 7ଟା ବେଳେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ବିଚାରଣର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିବା ଘଟଣାଟି ଘଟିଥିଲା । ଏହି

1951
ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ
ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀ

ଘଟଣା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏହା ଥିଲା ଯେ ଜଣେ ବିହାରୀ ସିଂହଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ଶ୍ରମିକମାନେ କ୍ଷେତରେ କାମ କରୁଥିବାବେଳେ, ଅନ୍ୟ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ବନ୍ଧୁକ, ବର୍ଛା ଏବଂ ଲାଠି ନେଇ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷର କିଛି ସଦସ୍ୟ ଜମିରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ, ବଳଦର ନାକରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଦଉଡିକୁ କାଟିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରି ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ପଳାୟନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପାଣି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସେଠାରେ ଥିବା ଦେବ ସୁଖ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଲାଠିରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ, ବିହାରୀ ସିଂହ ଏବଂ 10 ରୁ 15 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା ହୋଇଥିଲା । ଲଢ଼େଇ ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଯୁବକ, ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ଦୁଇଥର ଫାଙ୍କା ଗୁଳି ଚାଳନା କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହା ପରେ ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ତାଙ୍କଠାରୁ ବନ୍ଧୁକ ନେଇ ଦୁଇ ଥର ଗୁଳି ଚଳାଇ ଥିଲେ, ଯାହା ନବାବ ମେୱାତିଙ୍କୁ ବାଜିଥିଲା, ଯିଏକି ତତ୍ କ୍ଷଣାତ୍ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ବିହାରୀ ସିଂହଙ୍କୁ ବାଜିଥିଲା, ଯିଏକି ସେହି ଦିନର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଭାଗରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ତିନି ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି, ଜୋରାୱର, ରାଜପାଲ ଏବଂ ଲଖନ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁକ ଗୁଳି ଦ୍ୱାରା ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ, ଅନ୍ୟ ତିନି ଜଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହ ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ନବାବଙ୍କ ଶବକୁ ଏକ ଶଗଡରେ ବାହାର କରିଥିଲେ । ମୃତଦେହକୁ ଏକ ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 20 ଜୁନ୍, 1945 ରେ ଏହାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମେତ 25 ଜଣଙ୍କୁ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ମାମଲାର ସାକ୍ଷ୍ୟଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ, 20 ଫେବୃଆରୀ, 1946 ରେ ଦୌରା ବିଚାରପତି ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ସୁରଜପାଲ୍ ସିଂହଙ୍କ ଦଖଲରେ "ତିସା" ଜମି ଥିଲା, ବିହାରୀ ସିଂହ ଏବଂ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ଲୋକମାନେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଜମିର ଜବରଦଖଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ସେମାନେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ, ବନ୍ଧୁକ ଚଳାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିହାରୀ ସିଂହ ଏବଂ ନବାବ ମେୱାତିଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏପରି କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣ ଏତେ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା ଯେ ଏହା ଉପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ନିରାପଦ ନଥିଲା । ନବାବଙ୍କ ଶବକୁ ହଟାଇବା ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟା ଅପରାଧର ପ୍ରମାଣ ଲୁଚାଇବାର ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ, ଦୌରା ବିଚାରପତି ମତବ୍ୟକ୍ତ

1951
ସୁରଜପାଲ ସିଂହ
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ
ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫଜଲ୍
ଅଲ୍ଲୀ

କରିଥିଲେ ଯେ ସେହି ଦୋଷାରୋପ ଉପରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଯେଉଁ ଅପରାଧ, ଯାହାର ପ୍ରମାଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିଖୋଜ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି, ତାହା ପ୍ରକୃତରେ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ହତ୍ୟା ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିଲା, ଏହା ସହିତ ଜଡିତ ପ୍ରମାଣ ନିଖୋଜ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଚାରପତି ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରମାଣ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷାରୋପଟି ଯଥୋଚିତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା ।

୪ ମେ, 1947ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପେ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଗଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ, ତାହା ହେଲା ଯେ ଭଗବତୀ କୁଏରଙ୍କ ଭଳି ରତନ ସିଂହଙ୍କର ଜମି ଦଖଲ ଉପରେ ଅଧିକାର ରହିଥିଲା, ଏହି ଜମିର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଖଲ କରିବାକୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଏବଂ ଲାଗୁ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଆକସ୍ମିକତା ପାଇଁ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଦଖଲ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱହୀନ ଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅଧିକାରକୁ ସଫଳତାର ସହ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ରାୟର ପଠନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ମାମଲାର ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟ ଉପରେ ନିଜର ମତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଦୌରା ବିଚାରପତି ବହୁତ କଷ୍ଟ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଉପସଂହାରର ସମର୍ଥନରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣକୁ ଅପସାରିତ ନକରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଗଣ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିଛନ୍ତି । ଦୁଇଟି ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାର ପରିଚାଳନାରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏ ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ଅଭିଯୋଜନ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଦୌରା ବିଚାରପତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରମାଣର କ୍ଷୁଦ୍ରତମ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ ତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଅଭିଯୋଜନ ପ୍ରମାଣ ବିଷୟରେ ସମୁଦାୟ ରୂପେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଗଣ ଯାହା କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

"ପ୍ରାଗ ଦତଙ୍କ ମାମଲାରେ ମହାମାନ୍ୟଗଣ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ: 'ଯଥାରୀତି ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ, କ'ଣ ଘଟିଥିଲା ତାହାର ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା କଷ୍ଟକର ବୋଲି ପୋଲିସ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛି । ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ, ବୋଧହୁଏ ସହାନୁଭୂତି ଏବଂ ପକ୍ଷପାତିତା ଦ୍ୱାରା ବିବାଦୀୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଏତେ ଆସକ୍ତ ହୋଇଥିବେ ଯେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ନିରପେକ୍ଷତା ଏବଂ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ପ୍ରମାଣ ପାଇବା ଆଶାହୀନ ହେବ ।'

ଅଧିକାଂଶ ଦଙ୍ଗା ମାମଲାରେ ପୋଲିସକୁ ଏହି ଅସୁବିଧା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଏହି ମାମଲା ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଗ ଦତଙ୍କ ମାମଲା ଭଳି, ଏହି ମାମଲାରେ ଚାରି ଜଣ ସାକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି, *ଯଥା,* ଦେଓ ସୁଖ, ରୋରୀ ସିଂହ, ରାମ ସିଂହ, ଏବଂ ରତନ ସିଂହ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇପାରିବ, ଏବଂ ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି । ଆମ ରାୟରେ ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଯଥାର୍ଥତା ଦେବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ।"

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣର ସାରାଂଶର ବ୍ୟବହାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମକୁ ଏହି ମାମଲାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, ଏବଂ ଆମେ ଯାହା ପାଇଲୁ ତାହା ହେଉଛି ଚାରି ଜଣ ସାକ୍ଷୀ, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, କେବଳ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ସମାଲୋଚନା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ, ରତନ ସିଂହ ଜଣେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ, ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତ ସହିତ ଆମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସହମତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ । ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଦେବ ସୁଖଙ୍କୁ ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ସାମ୍ନାକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତି, ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ଦୃଢ଼ କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଯାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ତାହା ହେଉଛି ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାମଲା ଯେ ଆରୋପିତ ଘଟଣା ସମୟରେ ଦେବ ସୁଖ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ, ତାହା ମିଥ୍ୟା ଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆଘାତ ଦେଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ସାମ୍ନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆଘାତକୁ "ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷାର ପ୍ରମାଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା" । ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ

1951
ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ
ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀ

ପକ୍ଷର ଅତି କମରେ ଚାରି ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ମହିନ୍ଦରପାଲଙ୍କୁ ଅତିକମ୍ ରେ 16ଟି ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା, ଏବଂ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଗୁରୁତର ଥିଲା । କରଣ ସିଂହଙ୍କୁ 12ଟି ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତର ଥିଲା । ହରି ସିଂହଙ୍କୁ ଏକ ଗୁରୁତର ଆଘାତ ସମେତ 7ଟି ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା, ଏବଂ ନିକ୍କା ସିଂହ ମଧ୍ୟ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁ ଆଘାତକୁ ତାଙ୍କ ତଦନ୍ତକାରୀ ଉପ-ଆରକ୍ଷୀ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଲାଠି ଧରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଯଦି ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ନହୁଏ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଲାଠି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆଘାତ ହୋଇଥିଲା, ତେବେ ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ହେବ । ଏହା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ପକ୍ଷର ଚାରି ଜଣ ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯଥା, ରାଜପାଲ ସିଂହ, ଲଖନ ସିଂହ, ବିହାରୀ ସିଂହ ଏବଂ ଜୋରାୱର ସିଂହ କେବଳ ବନ୍ଧୁକ ଗୁଳି ଦ୍ୱାରା ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାରେ ଏକ ସାଂଘାତିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ଯେ କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବନ୍ଧୁକ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଲାଠି ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ କରାଯିବା ପରେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା କି କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ପ୍ରଥମେ ଏକ ବନ୍ଧୁକରୁ ଦୁଇଥର ଫାଙ୍କା ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ପ୍ରକୃତ ଗୁଳି ଚାଳନା ହୋଇଥିଲା । ଗୁଳିମାଡ଼ର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କାହାଣୀକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ଲୋକମାନେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ସମୟରେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଦୌରା ବିଚାରପତି ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମାମଲାର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦେବ ସୁଖଙ୍କ ଏହି କାହାଣୀକୁ, ଯେ ପ୍ରଥମେ ଏକ ଲାଠିରେ ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷକୁ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ହୋଇଥିବାରୁ ବିହାରୀ ସିଂହ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଲୋକମାନେ ନିଜର ଆତ୍ମରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଲାଠି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ କଳହର ସମାଧାନ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବା ପାଇଁ, ଦୌରା ବିଚାରପତି ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ, ଯେ ଦେବ ସୁଖ ଏହି ଘଟଣାରେ କୌଣସି ଆଘାତ ପାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଅଛି କି, ଅତି ଟିକିନିଖି ଭାବରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଆମକୁ ପ୍ରତୀତ

ହେଉଛି ଯେ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶେଷରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିବା ଉପସଂହାରକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ଭୟଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି ରହିଛି । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଦେବ ସୁଖ କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ଲାଗିଥିବା ଆଘାତ ବିଷୟରେ ଏତଲାରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ଦୌରା ବିଚାରପତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଘଟଣା ଏବଂ ଏତଲା ଦାଖଲ ମଧ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ ଥିଲା, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଯେ ଘଟଣାର ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ନାମକୁ ବିବୃତ୍ତିରେ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପୁନର୍ବାର, ଜଣେ ଡାକ୍ତର ଶଙ୍କର ଦେଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ବେହାରୀ ସିଂହଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀରେ ଦେବ ସୁଖ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଆଘାତ ବିଷୟରେ ଏବଂ ଲଖନ ସିଂଙ୍କ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନଥିଲା । ଦୌରା ବିଚାରପତି ଆହୁରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଜୁନ୍ 18 ରେ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ, ଚୋଖା, ପ୍ରେମପାଲ, ଚେଟା ଏବଂ ଗଙ୍ଗୋଲା ସିଂହ ମଧ୍ୟ ଦେବ ସୁଖଙ୍କ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ 19 ଜୁନ୍, 1945 ରେ ଘଟଣା ସମୟରେ ଦେବ ସୁଖଙ୍କ ଉପରେ ଆଘାତ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତକାରୀ ଉପ-ଆରକ୍ଷୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯଥାଶୀଘ୍ର ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ନ ହେବା ପାଇଁ ଦେବ ସୁଖଙ୍କ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଥିଲା ଯେ ସେ ଭୟଭୀତ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଦିନ ଧରି ନିଜକୁ ନିଜ ଘରେ ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ପୋଲିସକୁ ନ ଜଣାଇବାକୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଘଟଣା ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଯାହା ଘଟିଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ସେ ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ଜଣାଇନଥିଲେ । ଯଦି ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଥିଲା, ତେବେ ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିଥାଆନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଏବଂ ସନ୍ଦେହଜନକ ଅଟେ ଏବଂ ଦେବ ସୁଖଙ୍କୁ କୌଣସି ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ଆମେ ଗୁରୁତର ସନ୍ଦେହ ପୋଷଣ କରୁଛୁ ।

ଦେବ ସୁଖଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିବା ଡାକ୍ତର ଶଙ୍କର ଦେଓ ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଉପ-ସହକାରୀ ଶଲ୍ୟ ଚିକିତ୍ସକ ଅଟନ୍ତି, ଯିଏକି ଶାହଗଡ଼ ଗ୍ରାମଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା କୌଇରାଗଞ୍ଜରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ସେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ରତନ ସିଂହଙ୍କୁ ସେ ତାଙ୍କ ପିଲାଦିନରୁ ଜାଣିଥିଲେ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେ ଛୋଟ ଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ଘରେ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଥିଲା । ସେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଦେବ ସୁଖଙ୍କ ବାମ ବାହୁର ମଧ୍ୟଭାଗର ପଛ ଭାଗରେ ଦୁଇଟି କ୍ଷତ ଥିଲା, ଏବଂ ବାମ ଅନ୍ତଃ ପ୍ରକୋଷ୍ଠାସ୍ଥି ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବାରୁ

ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତର ଥିଲା । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ସେ ଦେବ ସୁଖଙ୍କଠାରୁ ଦେୟ ତଲବ କରିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ତିନି ଦିନ ପରେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ତାଙ୍କୁ କହିନଥିଲେ ଯେ ପରୀକ୍ଷା ହେବାକୁ ଆଉ ଜଣେ ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ସେବକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେବ ସୁଖଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଯାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ଏହି ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପ୍ରମାଣରେ ନିକୃଷ୍ଟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଯାହା କିଛି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ଯଦିଓ କୌଇରାଗଞ୍ଜଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଚାରି ମାଇଲ୍ ଦୂରରେ ଜଲାଲି ଠାରେ ଏକ ଜିଲ୍ଲା ମଣ୍ଡଳୀ ଡାକ୍ତରଖାନା ରହିଛି, ଦେବ ସୁଖ ସେହି ଡାକ୍ତରଖାନାର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଠାରୁ ଆଘାତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିନଥିଲେ । ଦେବ ସୁଖ କହିଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ଆଘାତର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ସେ ସେହି ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ଯାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ତଥ୍ୟ ତାଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସମର୍ଥନ କରେ, ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷକୁ ଜାଲ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡିବ ବୋଲି ଯଦି ଥରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଯାଏ, ଏହା ସମଗ୍ର ମାମଲା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ଯିଏ ଉଚ୍ଛେଦଜନିତ ମକଦ୍ଦମାରେ ସକ୍ରିୟ ଆଗ୍ରହ ନେଉଥିଲେ, ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ସେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିଲେ । ରତନ ସିଂହ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସୁରଜପାଲ ସିଂହଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସେ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କାରଣ ତାଙ୍କ ଏବଂ ସୁରଜପାଲଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଖରାପ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା । ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ ଯେ ସୁରଜପାଲ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯାହାଙ୍କୁ ଅମିନ ଜମି ଅଧିକାର ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହି ତଥ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ରତନ ସିଂହଙ୍କ ଲୋକମାନେ ଭଗବତୀ କୁଏରଙ୍କୁ ଅଣଦେଖା କରି ଜମିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଏପରିକି ଜମି ଯୌଥ ସମ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ଧରିନେଲେ ମଧ୍ୟ ରତନ ସିଂହଙ୍କର ଏହା କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ଯଦି ବିହାରୀ ସିଂହ ଏବଂ ରତନ ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜମିର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଖଲ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ସୁରଜପାଲ ସିଂହଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦ କରିବାର ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ଥିଲା, ଏବଂ ଯଦି ତାଙ୍କ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା, ମାମଲାରେ ଯାହାର ଦୃଢ ସଙ୍କେତ ରହିଛି, ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରତନ ସିଂହ ବିହାରୀ ସିଂହଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିଥିଲେ । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ତାଙ୍କ

ତରଫରୁ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଲାଠି ସହିତ ଅନେକ ସଶସ୍ତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ଯୋଦ୍ଧା କୁହାଯାଉଥିବା ନବାବ ମେୱାତି, ଜୋରାୱର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ବାହାର ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇ ଜଣ ସାକ୍ଷୀ, ଯଥା ରୋରୀ ସିଂହ ଏବଂ ପ୍ରାଣସୁଖଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଣଦେଖା କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅଟେ । ଯାହା ଆମକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ତାହା ହେଉଛି ଯେ ସେମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷୀ ନଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣାର ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଏତଲାରେ ତାଙ୍କର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନଥିଲା, ଏବଂ ଉପ-ଆରକ୍ଷୀ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବରେ, ଅର୍ଥାତ 20 ଏବଂ 21 ଜୁନ୍, 1945ରେ ସେମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଦୁଇଟି ରାୟକୁ ପଠନ କରିବା ପରେ, ଆମେ କୌଣସି କାରଣ ଦେଖିପାରୁନାହୁଁ ଯେ ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ମତକୁ କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 417 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନରେ, ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ଆଧାରିତ ହୋଇଥିଲା, ତାହାକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି ଯେ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଦୋଷମୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତାର ଅନୁମାନ ଆହୁରି ଦୃଢୀଭୂତ ହୋଇଛି ଏବଂ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତର ଅନୁସନ୍ଧାନଗୁଡ଼ିକ, ଯାହା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଶୁଣାଣିର ସୁବିଧାପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା, କେବଳ ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

ସମୁଦାୟ ରୂପେ, ଆମେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଯେ ଦୌରା ବିଚାରପତି ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଆମ ମତରେ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ନଥିଲା । ଯେଉଁ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିଚାର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ସେମାନେ ସର୍ବସମ୍ମତିକ୍ରମେ ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଦୋଷୀ ନୁହଁନ୍ତି, ଏବଂ ଯଦିଓ ସମାନ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ 25 ଜଣଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା, ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ବିବରଣୀରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣର

1951

ସୁରଜପାଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀ

ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 5 ଜଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଦୋଷାରୋପରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରୁଛୁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିନିଧି: *ପି. କେ. ଚାଟାର୍ଜୀ ।*

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିନିଧି: *ପି. କେ. ବୋଷ*ଙ୍କ ପାଇଁ *ଆଇ. ଏନ୍. ଶ୍ରଫ୍ ।*

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ